

Nutarimas paskelbtas: Žin., 1994, Nr. 53-1004
Neoficialus nutarimo tekstas

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ
N U T A R I M A S

1994 m. birželio 30 d. Nr. 548
Vilnius

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SAUGOS DARBE KOMISIJOS NUOSTATŲ IR
ĮMONIŲ SAUGOS DARBE TARNYBŲ PAVYZDINIŲ NUOSTATŲ**

Igyvendindama Lietuvos Respublikos Seimo 1993 m. spalio 7 d. nutarimą Nr. I-267 "Dėl Lietuvos Respublikos žmonių saugos darbe įstatymo 88 straipsnyje nurodytų straipsnių įgyvendinimo" (Žin., 1993, Nr. 55-1065) ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. gegužės 23 d. nutarimą Nr. 392 "Dėl Normatyvinių aktų saugos darbe klausimais rengimo ir tvirtinimo tvarkos", Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. (Neteko galios)

Punkto pakeitimai:

Nr. [13](#), 2002-01-09, Žin., 2002, Nr. 4-97 (2002-01-16)

2. Patvirtinti Įmonių saugos darbe tarnybų pavyzdinius nuostatus (pridedama).

Ministras Pirmininkas

Adolfas Šleževičius

Finansų ministras, i.e. socialinės apsaugos ir darbo
ministro pareigas

Eduardas Vilkelis

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos Vyriausybės

1994 m. birželio 30 d. nutarimu Nr. 548

Įmonių saugos darbe tarnybų pavyzdiniai nuostatai

Bendroji dalis

1. Visų nuosavybės formų ir reguliavimo sričių įmonėse, įstaigose ir organizacijose (toliau vadinama - įmonės) gamybinio traumatizmo ir profesinių ligų profilaktikai, saugos darbe ir priešgaisrinės saugos priežiūrai, kontrolei bei darbuotojų konsultavimui steigiamos saugos darbe tarnybos.

2. Šie nuostatai apibrėžia įmonės saugos darbe tarnybos (toliau vadinama - tarnybos) funkcijas, teises, atsakomybę ir steigimo tvarką.

Darbdavio, darbo priemonių, darbo sąlygų, darbo vietos, darbuotojo, nelaimingo atsitikimo, potencialiai pavojingo įrenginio, profesinės ligos, normatyvinių aktų saugos darbe (darbų saugos) klausimais sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos žmonių saugos darbe įstatymo 1 straipsnyje.

3. Tarnyba yra savarankiškas struktūrinis padalinys, tiesiogiai pavaldus darbdaviui (įmonės savininkui arba vadovui).

4. Rekomenduojamas tarnybos darbuotojų (darbų, eismo, priešgaisrinės saugos funkcijoms vykdyti) skaičius pateiktas šių nuostatų priede.

5. Įmonėje, kurioje dirba mažiau kaip 50 darbuotojų, tarnybos funkcijas gali vykdyti darbdavio paskirtas asmuo (asmenys).

6. Tarnybos funkcijoms vykdyti gali būti samdoma ir kita organizacija (asmenys).

7. Jeigu įmonėje tarnyba nesteigiama, jos funkcijas vykdo pats darbdavys.

8. Tarnyba, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos žmonių saugos darbe įstatymu, normatyviniais aktais saugos darbe klausimais ir šiais nuostatais, koordinuoja ir kontroliuoja organizacinių, teisinių, ekonominių, techninių ir higienos priemonių įgyvendinimą, siekia mažinti darbuotojų traumatizmą, profesines ligas, sudaryti darbo vietose sąlygas jų sveikatai ir darbingumui išsaugoti.

9. Saugos darbe klausimus tarnyba sprendžia kartu su struktūriniais įmonės padaliniais, įmonės saugos darbe komitetu, profesinių sąjungų, kitų visuomeninių organizacijų vadovaujančiais organais ir bendradarbiaudama su valstybinėmis inspekcijomis bei tarnybomis.

10. Tarnyba vadovaujasi Lietuvos Respublikos įstatymais, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais, normatyviniais aktais saugos darbe klausimais, įmonės kolektyvine sutartimi, darbdavio įsakymais ir potvarkiais bei šiais nuostatais.

11. Tarnybos darbuotojais skiriami specialistai, turintys aukštąjį arba aukštesnįjį išsimokslinimą, praktinį darbo atitinkamoje gamybos šakoje stažą ir pažymėjimą, patvirtinantį, kad jie yra kompetentingi saugos darbe klausimais.

12. Tarnybos specialistų darbui vadovauja jos vadovas. Tarnybos vadovas gali būti įmonės saugos darbe komiteto narys.

13. Kaip numatyta Lietuvos Respublikos žmonių saugos darbe įstatymo 14 straipsnyje, darbdavys raštu praneša Valstybinei darbo inspekcijai apie tai, kad įsteigta tarnyba (pagal pridedamą 1 formą).

Pranešimas šiai inspekcijai turi būti pateiktas tiek apie steigiamą naują tarnybą, tiek apie jau esamą, jeigu jis nebuvo pateiktas anksčiau.

14. Darbdavys, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos žmonių saugos darbe įstatymu, kitais normatyviniais aktais saugos darbe klausimais ir šiais nuostatais, parengia ir tvirtina įmonės saugos darbe tarnybos nuostatus.

15. Tarnybos vadovas darbdavio pavedimu atstovauja įmonei kitose organizacijose, kai nagrinėjami saugos darbe bei priešgaisrinės saugos klausimai.

16. Darbdavys privalo sudaryti tarnybai reikiamas darbo sąlygas (saugos darbe kabinetas, kontrolės ir matavimo prietaisai, normatyvinė ir specialioji literatūra).

Tarnybos funkcijos

17. Siekdama, kad įmonėje būtų sudarytos saugios ir sveikos darbo sąlygos, tarnyba vykdo traumatizmo ir profesinių ligų profilaktikos, kontrolės, organizacines bei kitas funkcijas.

18. Vykdydama traumatizmo ir profesinių ligų profilaktikos funkcijas, tarnyba:

18.1. tikrina, ar įmonėje eksploatuojamos bei įmonei projektuojamos darbo priemonės, darbo vietos, gamybinės buities patalpos, statiniai, darbo organizavimas, jo techninio aprūpinimo projektai atitinka normatyvinių aktų saugos darbe klausimais reikalavimus;

18.2. dalyvauja komisijų, diegiančių naujas technologijas, priimančių eksploatuoti įrengimus, darbo vietas, barus, cechus ir gamybines buities patalpas, veikloje;

18.3. kai normatyviniuose aktuose dar nėra privalomųjų saugos darbe reikalavimų, įmonės specialistai kartu su tarnyba rengia ir įmonėje nustatyta tvarka pateikia darbdaviui tvirtinti saugos darbe instrukcijas bei tikrina, kaip jų laikomasi;

18.4. nustatytą tvarką instruktuoja priimanus į darbą asmenis;

18.5. darbdavio pavedimu nagrinėja darbuotojų skundus ir prašymus saugos darbe klausimais.

19. Vykdydama kontrolės funkcijas, tarnyba tikrina (apie rastus trūkumus informuodama darbdavį):

19.1. kaip įmonėje vykdomi normatyviniai aktai saugos darbe klausimais, ar padalinių vadovai sudaro saugias ir sveikas darbo sąlygas, ar aprūpina darbuotojus visomis darbo sąlygas atitinkančiomis individualiosios ir kolektyvinės saugos priemonėmis, ar užtikrina reikiamą jų priežiūrą;

19.2. kaip vykdo saugos darbe reikalavimus asmenys, atsakingi už kenksmingų medžiagų laikymą ir naudojimą, statinių ir potencialiai pavojingų įrenginių eksploatavimą, darbų priežiūrą bei vykdymą.

Tarnyba prižiūri, kad laiku būtų tikrinama šių darbuotojų kvalifikacija, be to, dalyvaudama įmonės kvalifikacinių komisijų darbe, tikrina visų darbuotojų saugos darbe žinias;

19.3. kaip įgyvendinamos kolektyvinėje sutartyje numatytos saugos darbe priemonės;

19.4. ar laiku bandomi potencialiai pavojingi įrenginiai, kontrolės ir matavimo prietaisai, turintys įtaką saugai darbe, kaip atliekamos jų apžiūros; ar laiku matuojama elektros linijų ir įrengimų izoliacijos, žaibolaidžių ir įžeminimo kontūrų varža;

19.5. ar nustatyta tvarka vykdomi privalomieji priimamų į darbą asmenų ir periodiškai darbuotojų sveikatos tikrinimai;

19.6. ar padalinių vadovai laiku įvertina darbo sąlygas, reikiamai pildo darbo sąlygų būklės dokumentus, ar užtikrina patalpų ir statinių priežiūrą, saugą nuo gaisrų bei sprogimų;

19.7. ar įmonėje laiku ir tinkamai instruktuojami, mokomi darbuotojai, tvarkoma bei saugoma saugos darbe dokumentacija;

19.8. kaip įmonės padaliniuose vykdomi nelaimingų atsitikimų tyrimo ir apskaitos nuostatų reikalavimai;

19.9. kaip mokamos priemokos ir teikiamos lengvatos darbuotojams, dirbantiems kenksmingomis ar pavojingomis sąlygomis;

19.10. kaip vykdomi normatyvinių aktų reikalavimai atlyginti žalą dėl sveikatos pakenkimo ar mirties atvejais bei apdrausti darbuotojus;

19.11. ar saugus eismas įmonėje ir jos teritorijoje;

19.12. ar užtikrinamas darbuotojų darbo ir poilsio režimas.

20. Tarnyba organizuoja:

20.1. saugos darbe instrukcijų rengimą įmonės padaliniuose ir tikrina jų kokybę;

20.2. saugos darbe kabineto veiklą ir darbuotojų mokymą saugos darbe bei pirmosios medicinos pagalbos teikimo klausimais;

20.3. padalinių vadovų aprūpinimą normatyviniais aktais bei vaizdinėmis priemonėmis saugos darbe klausimais;

20.4. patikrinimus, ar nėra pavojinga įmonėje gaminama produkcija bei į ją įvežamos prekės (apie pastebėtus trūkumus būtina raštu pranešti darbdaviui).

21. Kitos tarnybos funkcijos:

21.1. dalyvauti rengiant saugos darbe mokymo programas, rengti įsakymų ir kitų valdymo dokumentų saugos darbe klausimais projektus ir teikti juos darbdaviui;

21.2. sudaryti suderintą su Valstybine darbo inspekcija profesijų, kurioms nerengiamos saugos darbe instrukcijos, sąrašą ir pateikti jį darbdaviui tvirtinti;

21.3. nustatyta tvarka dalyvauti tiriant nelaimingus atsitikimus, profesines ligas, avarijas ir tvarkyti jų apskaitą;

21.4. nagrinėti nelaimingų atsitikimų, profesinių ligų priežastis bei aplinkybes, kartu su įmonės specialistais numatyti ir derinti su darbdaviu priemonės traumatizmui bei ligoms mažinti, kontroliuoti, kaip šios priemonės įgyvendinamos;

21.5. nustatyta tvarka rengti saugos darbe ataskaitas.

Tarnybos teisės

22. Tarnybos darbuotojai turi teisę:

22.1. bet kuriuo paros metu tikrinti saugos darbe būklę įmonės gamybiniuose ir pagalbinuose padaliniuose bei teritorijoje;

22.2. darbdavio pavedimu dalyvauti valstybinių inspekcijų patikrinimuose, susipažinti su patikrinimų medžiaga ir kontroliuoti, kaip vykdomi šių inspekcijų nurodymai;

22.3. reikalauti, kad padalinio ar darbų vadovas sustabdytų darbus šiais atvejais:

kai darbuotojai neapmokyti saugiai dirbti;

kai dėl gedimo ir avarinės būklės gali susidaryti ar susidarė sąlygos nelaimingiems atsitikimams, ūmioms profesinėms ligoms;

kai dėl pažeidimų darbo aplinka tampa pavojinga sveikatai ar gyvybei;

kai darbuotojai neaprūpinti reikiamomis individualiosios ir kolektyvinės saugos priemonėmis.

Jeigu padalinio ar darbų vadovas atsisako įvykdyti reikalavimą sustabdyti darbą arba jeigu minėtų vadovų nėra, tarnybos vadovas nutraukia darbus, prireikęs išveda darbuotojus iš pavojingos zonos ir apie tai informuoja darbdavį;

22.4. gauti įmonės padaliniuose reikiamą informaciją saugos darbe klausimais;

22.5. duoti padalinių vadovams privalomus vykdyti nurodymus, kad būtų pašalinti nustatyti pažeidimai (pagal pridedamą 2 formą);

22.6. suderinus su darbdaviu, rengti įmonėje pasitarimus saugos darbe klausimais bei darbuotojų mokymą, kaip elgtis įmonėje avarijų, gaisrų ar kitais pavojaus atvejais;

22.7. siūlyti darbdaviui skatinti darbuotojus, kurie sudaro saugias ir sveikas darbo sąlygas, bausti asmenis, kurie savo veiksmais ar neveiklumu pažeidžia normatyvinius aktus saugos darbe klausimais.

Tarnybos darbuotojų atsakomybė

23. Tarnybos darbuotojai už savo funkcijų netinkamą vykdymą atsako vidaus darbo tvarkos taisyklių ir įstatymų nustatyta tvarka.

Įmonių saugos darbe tarnybų
pavyzdinių nuostatų
priedas

Rekomenduojamas darbų saugos tarnybos darbuotojų (darbų, eismo, priešgaisrinės saugos funkcijoms vykdyti) skaičius

Bendras
darbuotojų
skaičius nuo iki

Darbų saugos tarnybos darbuotojų skaičius

įmonėse ir organizacijose pagal atliekamų darbų charakteristiką	įstaigose
darbo vietos ar jų grupės teritoriškai išsklaidytos, potencialiai pavojinga gamyba (statyba, žemės, miškų ūkis, melioracija; naftos, chemijos, energetikos pramonė)	metallų ir kitų metalų medžiagų apdorojimas ar perdirbimas (mašinų, metalo konstrukcijų, statybinių medžiagų pramonė; medienos, odos, medvilnės, žemės ūkio produktų kita gamyba ir aptarnavimo sfera (radioelektronika, lengvoji pramonė, buitinis aptarnavimas, prekyba)

50-300	1	perdirbimas) 1	1	įpareigotas asmuo arba pats darbdavys
300-500	2	1-2	1-2	įpareigotas asmuo
500-1000	3-4	2	2	įpareigotas asmuo
1000-2000	4-5	3	2-3	1
2000-5000	5-7	3-4	3	1-2
5000-8000	7 ir daugiau	4-6	4-5	2

1 forma

(įmonės pavadinimas)
Valstybinės darbo inspekcijos

(teritoriniam skyriui)

Pranešimas apie saugos darbe tarnybos įsteigimą įmonėje

Pranešame, kad 199__m. _____d. _____
(dokumento pavadinimas)

Nr. _____ įmonėje įsteigta ši saugos darbe tarnyba _____
(įrašyti: iš etatinių darbuotojų; samdoma kita organizacija;

paskirtas asmuo, einantis kitas pareigas; tarnybos funkcijas vykdys įmonės vadovas - darbdavys)

(lentelė pildoma visais atvejais):

Eil. Nr.	Asmenų, vykdančių saugos darbe tarnybos funkcijas, vardai, pavardės ir telefonai	Išsimoks- linimas, specialybė	Darbo stažas			Saugos darbe organizato- riaus pažy- mėjimo išdavimo data, numeris, kas išdavė
			bendrasis	pagal įmonės veiklos rūšį	saugos darbe klausimais	

Saugos darbe tarnybos funkcijas įmonėje vykdys ši samdoma organizacija (asmenys):

(organizacijos pavadinimas, jos veikla, leidimas verstis saugos darbe veikla, adresas, tel.)

Tarnyba aptarnaus _____
(pilnas įmonės pavadinimas, kodas,

adresas, veikla)

įmonėje yra _____ darbuotojų, _____ staklių, _____ transporto priemonių, _____ suvirinimo aparatų,
_____ potencialiai pavojingų techninių įrengimų. Bendras įmonės patalpų plotas _____
tūkst. kv. metrų.

Įmonės vadovas (parašas) _____
A.V. (vardas ir pavardė)

2 forma

(įmonės pavadinimas)

Nurodymas Nr. _____
199 __m. _____ mėn. __d.

Kam: _____
(padalinio pavadinimas,

jo vadovo vardas, pavardė)

Remdamasis saugos darbe tarnybos nuostatais ir normatyviniais aktais saugos darbe klausimais, reikalauju atlikti šiuos darbus:

Eil. Nr.	Normatyvinio akto pavadinimas, straipsnis, punktas, kurio reikalavimai pažeisti	Pažeidimo vieta, apibūdinimas, nurodymo turinys	Įvykdymo terminai	Žymos apie įvykdymą
----------	---	---	-------------------	---------------------

Saugos darbe tarnybos darbuotojo pareigos (parašas) vardas ir pavardė

Nurodymą gavau 199 __m. _____ d. _____
(padalinio vadovo parašas)

Pastabos: 1. Vienas nurodymo egzempliorius įteikiamas padalinio vadovui, o kitas lieka tikrinusiam asmeniui.

2. Apie tai, kad nurodymas įvykdytas, padalinio vadovas raštu praneša saugos darbe tarnybai.

Pakeitimai: _____

1.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [13](#), 2002-01-09, Žin., 2002, Nr. 4-97 (2002-01-16)

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS DARBUOTOJŲ SAUGOS IR SVEIKATOS KOMISIJOS
NUOSTATŲ PATVIRTINIMO

*** Pabaiga ***

Redagavo: Angonita Rupšytė (2002-01-21)

anrups@lrs.lt